

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

(zpracovaný podle zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění)

Mgr. Lada Sojková, ředitelka

Školní rok

2014/2015 – 2018/2019

V Praze dne 1. 2.2018

OBSAH

Úvod	str. 2
1. Identifikační údaje	str. 3
2. Charakteristika domova mládeže a školní jídelny	str. 4
3. Charakteristika vzdělávání v domově mládeže	str. 5
3.1. Konkrétní cíle vzdělávání	str. 5
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	str. 8
3.3. Klíčové kompetence	str. 9
3.4. Formy a metody vzdělávání	str. 13
3.5. Obsah vzdělávání	str. 14
3.5.1. Volný čas	str. 14
3.5.2. Prevence sociálně-patologických jevů	str. 18
3.6. Časový plán vzdělávání a pedagogická dokumentace	str. 20
3.6.1. Časový plán vzdělávání	str. 20
3.6.2. Pedagogická dokumentace	str. 21
4. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	str. 22
4.1. Vzdělávání žáků se zdravotním a sociálním znevýhodněním	str. 22
4.2. Vzdělávání žáků se sociálně kulturními zvláštnostmi	str. 23
4.3. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	str. 24
5. Podmínky přijímání uchazečů ke vzdělávání, průběhu a ukončování vzdělávání	str. 25
6. Materiální podmínky	str. 27
7. Personální podmínky	str. 21
8. Ekonomické podmínky	str. 30
9. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, hygieny a požární ochrany	str. 34
10. Hodnocení v Domově mládeže Lovosická	str. 37
10.1. Hodnocení domova mládeže	str. 37
10.2. Sebereflexe a autoevaluace pedagogických pracovníků	str. 39
10.3. Hodnocení žáků a studentů	str. 40
Závěrečná ustanovení	str. 41

Úvod

Školní vzdělávací program je dle zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), § 3 až 5 povinný dokument, který byl vytvořen za společné účasti pedagogických pracovníků DM.

Je vydán na čtyřleté období a je určen:

- vedení školy;
- vedení DM;
- vychovatelům DM;
- nepedagogickým pracovníkům DM;
- žákům a žákyním středních škol;
- ostatním pedagogickým pracovníkům školy;
- školské radě;
- rodičům;
- veřejnosti;
- vnějším evaluačním orgánům;
- slouží k prezentaci a propagaci DM.

Součástí ŠVP DM je platný Vnitřní řád. Školní vzdělávací program je chápán jako inspirace a otevření nových možností pro vychovatele i ubytované, a tak by měl být i všemi zúčastněnými vnímán. Je chápán také jako propagaci Domova mládeže Lovosická.

Vedení DM a ŠJ si vyhrazuje právo provádět aktuální změny v ŠVP a doplňovat ho přílohami, které specifikují potřebné oblasti.

1. Identifikační údaje

Domov mládeže a školní jídelna, Praha 9, Lovosická 42

DM Dittrichova přidružené pracoviště - přidružena k DM Lovosická 1. 9. 2008.

Zřizovatel: Hlavní město Praha se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2

Právní forma: Příspěvková organizace

Sídlo: Lovosická 42/439, 190 00 Praha 9

IČ a DIČ organizace: IČ 00638706, DIČ CZ00638706

Ředitel: Mgr. Lada Sojková

Kontakty: 286 003 111 – ústředna, recepce
286 003 116 – hlavní služba vychovatelek
286 003 103 – vedoucí vychovatelka

Internetové stránky: www.dmlovosicka.cz

Kapacita domova mládeže¹: Dittrichova 129 míst
Lovosická 359 míst

Hlavní činnost: příspěvková organizace vykonává činnost domova mládeže a školní jídelny.

Doplňková činnost: stravování cizích strávníků, komerční ubytování, pronájmy nebytových prostor.

¹ Aktuální kapacita domova mládeže bude v případě změny aktualizována pro jednotlivé školní roky formou přílohy.

2. Charakteristika Domova mládeže Lovosická

V souladu s vyhláškou MŠMT 108/2005 sb. poskytuje DM Lovosická a Dittrichova (dále jen DM) žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování, výchovně vzdělávací činnost, zajišťuje jim stravování a vede je k plnohodnotnému využívání volného času.

DM vede ředitelka, která stanovuje pedagogickým pracovníkům jejich úvazek a pracovní náplň. Společně se svými zástupci řídí provoz DM a pedagogicko-výchovné činnosti, vydává Vnitřní řád, Organizační řád a BOZ.

DM poskytuje ubytování žákům středních škol, vyšších odborných škol a univerzit, kteří nemají trvalé bydliště v Praze, vede žáky a studenty k plnohodnotnému a efektivnímu využívání volného času a vytváří zázemí pro uspokojení jak základních, tak i specifických potřeb žáků a studentů. DM se snaží žákům a studentům poskytnout příjemné, domácí a přátelské prostředí, kde se mohou nejen připravovat na vyučování, ale kde mohou i aktivně trávit volný čas - ať už individuálně nebo využitím široké nabídky volnočasových aktivit. Dále DM připravuje prostředí pro žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, rozvoj talentu a specifických dovedností.

Pobyt v DM je podřízen Vnitřnímu řádu a dennímu režimu, které jsou všichni ubytovaní povinni respektovat. Provoz DM je zajištěn od neděle 17hod. do pátku 15hod., zletilí žáci a studenti mají možnost zůstat v DM, pracoviště Lovosická, i přes víkend. Pedagogicko-výchovné působení zajišťují vychovatelky, noční služby jsou zajišťovány asistenty pedagoga.

Základní jednotkou výchovně vzdělávací činnosti je dle §3 vyhlášky MŠMT 108/2005 sb. výchovná skupina. Každou skupinu vede jedna vychovatelka. Nejnižší počet žáků a studentů ve skupině je 20 a nejvyšší 30. Ve skupině složené pouze ze zletilých studentů je nejnižší počet 40 a nejvyšší 50.

Žáci a studenti jsou ubytováni v pokojích odděleně podle pohlaví, rozdělení probíhá s individuálním přístupem a snahou vyhovět některým přáním samotných žáků a studentů.

ŠVP DM navozuje i spolupráci se zákonnými zástupci žáků a studentů. DM se zaměřuje na konstruktivní dialog s rodiči, na včasné projednání všech výchovných problémů a příznaků, které by naznačovaly, že se žák nebo student necítí v DM dobře a bezpečně. Spolupráce pedagogicko-výchovných pracovníků se zákonnými zástupci probíhá při jejich osobních návštěvách DM, telefonicky, elektronicky a v závažných situacích písemně. Žáci a studenti musejí cítit, že DM i zákonní zástupci jsou ve shodě a že ho podporují v jeho úsilí.

V DM je volena Studentská rada, která umožňuje participaci žáků a studentů na chodu DM.

Školní stravování se řídí vyhláškou MŠMT 107/2005 sb.,o školním stravování. Hlavním úkolem zařízení je kvalitní zajištění stravování žáků a studentů po dobu jejich pobytu v DM, stravování zaměstnanců DM a stravovací služby pro další osoby, a to za úplaty. V zařízení je podávána snídaně, oběd a večeře v kombinaci teplých a studených nápojů.

3. Charakteristika vzdělávání v domově mládeže

3.1. Konkrétní cíle vzdělávání

Výchovné a vzdělávací cíle ve školských zařízeních jsou společenské požadavky na celostní osobnostní rozvoj vědomostí a dovedností žáků a studentů, jsou základním a nezbytným předpokladem každého pedagogického působení. Díky nim lze usnadnit volbu efektivních pedagogických prostředků, výběr konkrétních činností, mají zásadní vliv na formování personálních, materiálních a dalších podmínek výchovy a vzdělávání.

Srozumitelně deklarovaný cíl ŠVP plní i významnou funkci motivační a informační pro žáky, studenty a jejich zákonné zástupce. I tyto cíle respektují obecné cíle vzdělávání vymezené § 2 školského zákona.

Za strategické dokumenty pro stanovení cílů ŠVP DM lze považovat:

- Národní program rozvoje vzdělávání v ČR (Bílá kniha, 2001);
- Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy ČR;
- Dlouhodobé záměry jednotlivých krajů;
- Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže do roku 2007;
- Dokumenty jednotlivých resortů (např. oblast trvale udržitelného rozvoje).

Další podněty pro stanovování cílů poskytují i jiné kurikulární dokumenty a projekty, zvláště Rámcové vzdělávací programy.

Při stanovování cílů ŠVP je brán zřetel na:

- věkové a individuální zvláštnosti žáků a studentů;
- zákonitosti skupinové dynamiky;
- personální, materiální a další podmínky vzdělávání a výchovy;
- charakteristiku školního vzdělávacího programu (nebo i více programů);
- specifika zájmového vzdělávání – jeho prostředků, forem, metod;
- zájmy a očekávání žáků, studentů a jejich zákonných zástupců;
- ekonomické a materiální podmínky, ve kterých se cíle naplňují.

Naplňování stanovených cílů je možné díky tomu, že jejich formulace umožňuje stanovit, zda jsou:

- smysluplné (mají skutečný význam pro účastníky, jejich praktickou zkušenost a rozvoj);
- hodnotitelné (lze rozpoznat, zda výsledek odpovídá záměru);
- akceptovatelné (přijatelné pro jednotlivce, skupinu, okolí);
- reálné (lze je uskutečnit, jsou dosažitelné);
- termínované (jsou proveditelné ve vymezeném čase).

Domov mládeže usiluje o naplňování těchto cílů:

- motivovat žáky ke každodennímu vzdělávání;
- umožnit žákům a studentům vhodné prostředí pro přípravu k plnění školních povinností;
- podporovat u žáků a studentů přirozenou zvědavost;
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů;
- rozvíjet u žáků a studentů kritické myšlení;
- vést žáky a studenty k všestrannému rozvoji komunikačních dovedností, verbálních i neverbálních;
- podporovat u žáků a studentů umění asertivně vyjádřit svůj vlastní názor;
- rozvíjet u žáků a studentů empatii a porozumění s jinými lidmi;
- rozvíjet u žáků a studentů schopnost týmové spolupráce a kooperace a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- vést žáky a studenty k uplatňování zákonnosti, tolerance, respektu a pomoci jako předpokladu bezkonfliktního soužití na DM
- vést žáky a studenty k pochopení, toleranci a ohleduplnosti multikulturních aspektů společnosti v kontextu našich společenských norem a hodnot;
- podporovat harmonický rozvoj osobnosti žáků a studentů;
- připravovat žáky a studenty v projevu se jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti;
- vést žáky a studenty k efektivnímu trávení volného času;
- vést a podporovat žáky a studenty v získávání osobní samostatnosti se schopností sociálního projevu ke svému okolí;

- podporovat u žáků a studentů vztah k pohybu a zdravému životnímu stylu;
- být odpovědný za své zdraví;
- vést žáky a studenty k formování odpovídajících postojů souvisejících se zdravím a mezilidskými vztahy;
- vést žáky a studenty k zařazování osvědčených činností a postupů z oblasti hygieny, stravování, pohybu, osobního bezpečí mezilidských vztahů vztahů;
- vést žáky a studenty k aktivní ochraně zdraví před návykovými látkami a jinými škodlivinami;
- rozvíjet u žáků a studentů vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;
- vést žáky studenty k respektu a úctě při chování a jednání s jinými lidmi;
- vést žáky a studenty k získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně (vycházejících ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví);
- vést žáky a studenty k osvojování si základních hodnot demokratické společnosti, pochopení a uplatňování zásad demokracie, základních lidských práv a svobod spolu se smyslem pro sociální soudržnost;
- podporovat u žáků a studentů utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i k respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Naplňování stanovených cílů je realizováno prostřednictvím výchovných a vzdělávacích strategií. Strategie stanovené v ŠVP mají také za úkol rozvíjet klíčové kompetence žáků a studentů.

Primární a kontinuální výchovnou a vzdělávací strategií v DM je akceptace pedagogiky volného času. Další důležitou strategií je, že vychovatelky přebírají odpovědnost za učení a všestranný rozvoj osobnosti a také odpovědnost za prevenci rizikových projevů v chování a jednání žáků a studentů. Velmi významnou strategií je spolupráce se zákonnými zástupci žáků a studentů a se sociálními partnery. Mezi další strategie praktikované v DM patří přijetí

odpovědnosti za pozitivní, motivující prostředí v DM a ve výchovných skupinách, strategie interní a externí evaluace a strategie zlepšování estetického prostředí a klimatu DM.

Dále jsou respektovány a uplatňovány požadavky vztahující se k pedagogice volného času:

- požadavek dobrovolnosti;
- požadavek pedagogického ovlivňování volného času;
- požadavek vyzdvihování kladných rysů osobnosti;
- požadavek přiměřenosti;
- požadavek zajímavosti a zájmovosti;
- požadavek citovosti a citlivosti;
- požadavek prostoru seberealizace.

3.3. Klíčové kompetence

Cíle stanovené v ŠVP mají žákům a studentům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. DM se snaží kompetence především rozvíjet, posilovat a budovat. Vychovatelky vychází z vědomostí žáků a studentek, které se snaží rozvinout do schopností a dovedností, které jsou potřeba k výkonu jednotlivých činností. Klíčové kompetence jsou součástí PVP – měsíčních plánů činnosti výchovných skupin a pedagogická činnost vede ke snaze osvojení si těchto kompetencí u žáků a studentů. Strategie založené na dobrovolnosti a zájmovosti neumožňují systematizovaně učit klíčové kompetence, ty jsou tedy rozvíjeny a posilovány u žáků a studentů individuálně, na základě aktuálních potřeb každého z nich.

Základní hodnoty:

- Hodnoty týkající se osobního rozvoje: nezávislost, kritický postoj, otevřenost a zvědavost, kreativita;
- Hodnoty týkající se sociálního rozvoje: komunikační schopnosti, participace a demokratické občanství, solidarita a sociální spravedlnost, zodpovědnost, řešení konfliktů;

- Hodnoty etické: tolerance a respekt k druhému, lidská práva, interkulturní porozumění, výchova k míru a proti násilí, demokratické vztahy mezi muži a ženami, dialog mezi generacemi.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v oblasti neformálního učení:

- používání kolegiálních a participativních metod;
- využití různosti lidí jako pozitivní možnosti k učení;
- kriticky reflektované propojení mezi konkrétním a abstraktním, což umožňuje učení a zvyšuje stále jeho kvalitu;
- vědomosti o životě a kultuře mladých lidí v Evropě.

Kompetence k učení

Žák/student

- organizuje a řídí vlastní učení, a to při samostatné i skupinové práci
- plánuje, organizuje, řídí a hodnotí vlastní pracovní činnost;
- motivuje se pro další učení a pozitivně hodnotí přínos učení pro svůj život;
- efektivně získává poznatky;
- kriticky přistupuje k různým zdrojům informací, získané informace hodnotí z hlediska jejich věrohodnosti, zpracovává je a využívá při svém studiu a praxi;
- doplňuje si vědomosti a rozvíjí a prohlubuje dovednosti v procesu vzdělávání, propojuje je s již nabytými, systematizuje je a vědomě využívá pro svůj další rozvoj a uplatnění ve společnosti;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení i práce, reaguje na hodnocení ze strany druhých a přijímá radu i kritiku.

Kompetence k řešení problémů

Žák/student

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, navrhuje postupné kroky, případně varianty jeho řešení;
- využívá své individuální schopnosti a získané vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problémů;
- orientuje se v nově vzniklých situacích a pružně na ně reaguje;

- uplatňuje základní myšlenkové operace, ale i fantazii, intuici a představivost v poznávacích, učebních, pracovních a tvůrčích činnostech;
- ověřuje a kriticky interpretuje získané informace;
- je otevřený k poznávání nových a originálních postupů a řešení problémů, nachází různé alternativy řešení, navrhuje varianty řešení problémů a zvažuje jejich přednosti, rizika i možné negativní důsledky.

Kompetence komunikativní

Žák/student

- vyjadřuje se jasně, srozumitelně a přiměřeně ke komunikačnímu záměru a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných;
- adekvátně vystupuje na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě se prezentuje v mluveném projevu;
- efektivně a tvořivě využívá dostupných prostředků komunikace;
- pružně reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií a využívá je při komunikaci s okolním světem;
- prakticky používá komunikativní dovednosti v dalším studiu i ve svém osobním, profesním a občanském životě.

Kompetence sociální a personální

Žák/student

- posuzuje své reálné fyzické a duševní možnosti,
- je schopen sebereflexe, odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování koriguje;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky;
- při práci v týmu uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti;
- spolupracuje při dosahování společně stanovených cílů;
- organizuje společnou činnost, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních,
- konstruktivně řeší konflikty a přispívá k vytváření tvůrčí a podnětné atmosféry;

- přispívá k vytváření hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevuje pozitivní vztah k vlastnímu zdraví;
- začleňuje do svého života činnosti podporující zdraví a zdravý životní styl.

Kompetence občanské, činnostní a pracovní

Žák/student

- stanovuje si krátkodobé i dlouhodobější cíle vycházející nejen z vlastních potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti a cílevědomě je uskutečňuje;
- zodpovědně a tvořivě přistupuje k plnění svých povinností a úkolů;
- je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, chápe jejich potřeby a postoje, respektuje různorodost hodnot člověka;
- hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování;
- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní a duchovní hodnoty, které nespočívají pouze v materiálním uspokojení lidských potřeb;
- zaujímá odpovědné postoje k otázkám sociálním, kulturním, ekologickým a ekonomickým;
- poskytne účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka;
- rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem;
- aktivně se zapojuje do občanského života svého okolí a společnosti.

Kompetence k naplnění volného času

Žák/student

- rozvíjí schopnost aktivního využívání volného času;
- vybírá přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu;
- vytváří návyky pro udržení zdravého životního stylu;
- plánuje, organizuje a řídí vlastní volný čas;
- vyhledává a třídí informace vedoucí k výběru vhodných aktivit dle osobních dispozic;
- rozvíjí své zájmy a záliby;

- umí říci „ne“ na nevhodné aktivity;
- umí vhodně relaxovat;
- pracovní nasazení a stres dokáže kompenzovat vhodnými a kvalitními aktivitami;
- rozvíjí své nadání;
- seberealizuje se;
- zvyšuje zdravé sebevědomí.

Kompetence ke zdraví

Žák/student

- usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých;
- zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace a v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace;
- podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech;
- korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích;
- orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách;
- projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu;
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování;
- rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení;
- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události.

3.4. Formy a metody vzdělávání

Formy vzdělávání:

- Příležitostná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost - např. přednášky, besedy, veřejná vystoupení, výstavy, exkurze, návštěvy divadelních představení apod.
- Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost - např. nabízené volnočasové aktivity.

- Osvětová výchovná, vzdělávací a zájmová činnost - zahrnuje především poradenskou a informační činnost směřující k prevenci sociálně-patologických jevů, ale i k různým oblastem zájmové činnosti.
- Individuální činnost - vytváření podmínek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Spontánní činnost (využití vybavení DM) – průběžná neorganizovaná aktivita, při které je možné využít volně přístupné hřiště, posilovnu, knihovnu a další.

Metody vzdělávání:

- sledování sociálního, kulturního klimatu DM;
- sledování školní úspěšnosti vzdělávání žáků a studentů;
- identifikace relativní úspěšnosti vzdělávání žáků a studentů;
- motivace, pomoc, podpora;
- projektování do vzorů a autorit;
- pohovory, rozhovory, diskuze;
- přednášky, besedy, řízené diskuze;
- aktivizace;
- dotazníky.

3.5. Obsah vzdělávání

3.5.1. Volnočasové aktivity

Školský zákon vymezuje obsah zájmového vzdělávání jako naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Obsah vzdělávání je chápán jako prostředek k dosažení a rozvíjení kompetencí žáků a studentů. Zahrnuje poznatky, dovednosti a hodnoty z různých oblastí vzdělávání.

DM není pouze ubytovacím zařízením, ale nabízí také širokou nabídku volnočasových aktivit.

Vzhledem k tomu, že v DM nejsou ubytování pouze žáci a studenti jedné školy, ale setkávají se zde žáci a studenti s různým zaměřením, usiluje se o to, aby nabídka volnočasových aktivit byla pestrá a široká, aby v ní každý našel to, co ho zajímá.

Volnočasové aktivity v DM jsou nabízeny formou pravidelnou, příležitostnou, spontánní i osvětovou.

Hlavním cílem volnočasových aktivit v DM je především rozvoj osobnosti jedince, smysluplné aktivní využití volného času a také snaha předcházet a eliminovat výskyt sociálně patologických jevů. Je snaha o to, aby tato nabídka byla pro žáky a studenty aktuální, atraktivní, nejednotvárná, originální a lákavá, aby se žáci a studenti při využívání volnočasových aktivit odreagovali od každodenních školních povinností, rozšířili svoje znalosti nejen v rámci oborů a předmětů, které studují, ale i v oblastech, které jsou pro ně zajímavé a přitažlivé.

Vychovatelky jsou žákům a studentům průvodkyněmi a poradkyněmi při volnočasových aktivitách, motivují žáky k účasti na nich, snaží se je povzbudit, inspirovat a probudit v nich nadšení a dřímající schopnosti a možnosti. Zaručují také určitá pravidla a řád při účasti na volnočasových aktivitách. Dále během školního roku zjišťují jejich záliby a zájmy, na které je reagováno při pořádání a obnově nabídky volnočasových aktivit.

Účast na volnočasových aktivitách se řídí především zásadou dobrovolnosti a to proto, že na prvním místě stále zůstává příprava na vyučování a plnění školních povinností.

Ubytování žáci a studenti mají možnost kulturního a sportovního vyžití přímo v prostorách DM. Mohou využívat knihovnu, posilovnu, tělocvičnu, stůl pro ping pong, k dispozici je jim klavír.

Cíle volnočasových aktivit:

- naučit se smysluplně nakládat s volným časem;
- umět si uspořádat život a denní režim;
- užívat svobodně a přitom zodpovědně volný čas;

- pochopit volný čas jako integrovaný do života – podobně jako škola nebo spánek;
- přijmout volný čas jako prostor k vědomému rozšíření zkušeností a zážitků a ke změně postojů vnímání a jednání;
- propojit volný čas, kulturu a vzdělávání tak, aby bylo možné uspokojit všechny své potřeby;
- rozvíjet kulturní cítění;
- zabezpečit prevenci nežádoucích společenských jevů: aktivní ochrana před návykovými látkami a jinými škodlivinami.

Rozvíjení klíčové kompetence volnočasových aktivit:

Žák, student

- využívá volný čas k aktivním činnostem a svému rozvoji;
- umí si vybrat z nabídky volnočasovou činnost dle svých možností a zájmů;
- je ochoten a schopen přinést do osobního i společenského života nové prvky, které pomohou vyhnout se fixaci na jednu roli;
- rozpozná a odmítne nabídku nevhodnou k trávení volného času;
- nemá potíže s takovým kontaktem se společností, při němž se budují vztahy a odbourávají sociální bariéry;
- je schopen si užívat aktivity, které nejsou zaměřeny na bezprostřední účel a výsledek.

V DM jsou aktuálně nabízeny následující aktivity²:

Pravidelné volnočasové aktivity:

- Sebeobrana
- Judo
- Kruhový trénink
- Běh
- Florbal
- Kondiční cvičení

² Aktuální nabídka volnočasových aktivit bude v případě změny aktualizována pro jednotlivé školní roky formou přílohy.

- Výtvarná dílna
- Výuka ruského jazyka
- Knihovna
- Setkání se sebou

Příležitostné volnočasové aktivity:

- Pražský kulturní svět – návštěva divadel, galerií, muzeí atd. (Bc. Stratilová, Landrichterová)
- Pořádání vystoupení a koncertů na DM (Bc. Stavělová)
- Pořádání akcí k různým příležitostem (Halloween, Vánoce, Valentýn apod.)
- Literární večery (Bc. Kofroňová, Pánková)
- Kreativní psaní (Bc. Kofroňová)

Osvětová činnost DM:

- Přednášky a besedy na aktuální témata
- Přednášky a besedy k prevenci SP jevů (Mgr. Cyprichová, Mgr. Mesárošová)
- Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (Bc. Procházková)

Spontánní volnočasové aktivity:

- Využití posilovny, stolu na ping pong, zrcadlové tělocvičny víceúčelového hřiště
- Využití společné klubovny
- Využití klavíru a hudební zkušebny
- Návštěva knihovny, poradenství v oblasti literatury
- Využití počítačové místnosti s internetem a tiskárnou

Mimo pevně stanovených volnočasových aktivit, vychovatelé během školního roku zjišťují zájmy studentů, na které reagují a aktualizují nabídku volnočasových aktivit.

Obsah vzdělávání ŠVP DM dále navazuje na některé oblasti základního a středního vzdělávání a na průřezová témata jako:

Vzdělávací oblasti:

- Člověk a jeho svět
- Jazyk a jazyková komunikace
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a společnost
- Člověk a příroda
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

3.5.2. Prevence sociálně patologických jevů

Dalším z hlavních cílů pedagogicko-výchovně vzdělávacího působení je žák a student odpovědný za vlastní chování a jednání, způsob života v míře přiměřené jejich věku a jejich schopnostem. Dovednosti a kvality pozitivního zdravého životního stylu jsou nedílnou součástí pedagogicko-výchovného procesu a vzdělávání. Cílem prevence sociálně patologických jevů a ochrany zdraví žáků a studentů DM je vytvořit prostředí, které respektuje a podporuje zdraví žákyň a studentek ve všech jeho složkách – tělesné, duševní, sociální, duchovní v rovnováze s prostředím přírodním a společenským.

Pro bezpečnost a ochranu zdraví při výchově a vzdělávání žáků a studentů má mimořádný význam demokratický vztah a spolupráce, kooperace s činností žáků a studentů ve volném čase.

Konkrétním dokumentem DM zaměřeným zejména na vedení, podporu a posilování žáků a studentů ke zdravému životnímu stylu, na jejich rozvoj osobnostní, sociální a sociálně komunikativní je Minimální preventivní program. Slouží zejména k primární prevenci sociálně patologickým jevů u žáků a studentů ubytovaných v domově mládeže. Koordinace tvorby a realizace Minimálního preventivního programu náleží k činnostem školního metodika prevence. Supervize a kontrola realizace preventivního programu náleží k činnosti výchovné poradkyně.

Environmentální výchova je jednou z priorit pedagogicko-výchovné činnosti v DM obecně. Přípravou a zpracováním „Environmentálního plánu činnosti“, s využitím metodického pokynu MŠMT, je pověřen výchovný poradce.

Program Preventivního programu:

- Bezpečí žen a dívek v Praze
- Šikana, lobbying, bossing
- Drogy vs. zákon
- Sociálně patologické jevy – skrytá hrozba
- Právní vědomí I – Právní vědomí II
- Oběť a svědek trestného činu
- Téma dle volby

V souvislosti s těmito jevy spolupracuje DM s preventisty a výchovnými poradci jednotlivých škol ubytovaných žáků a studentů, se středisky výchovné péče, okresní pedagogicko-psychologickou poradnou, sociálním odborem Magistrátu hlavního města Prahy a útvarem kriminality mládeže Policie ČR.

3.6. Časový plán vzdělávání a dokumentace

3.6.1. Časový plán

ŠVP DM Lovosická je stanoven na 4 leté období. Je plánem na dobu jednoho cyklu středního vzdělávání ukončeného maturitní zkouškou. Na ŠVP navazuje roční plán pedagogicko-výchovných a ostatních činností DM, měsíční plány, týdenní plány a plány denních pedagogicko-výchovných a ostatních činností DM. Plány na jednotlivá období jsou konkretizací ŠVP.

Roční plán pedagogicko-výchovných (RPV) a ostatních činností je plánem na jeden školní rok a je časovou osou pro uvedené činnosti. Roční plán schvaluje ředitelka DM.

Měsíční plány pedagogicko-výchovných činností jsou konkrétní akce s aktuálními termíny, pedagogicko-výchovné činnosti, kterým je věnována zvýšená pozornost, nejsou uváděny pedagogicko-výchovné činnosti, které jsou plněním RPV, dlouhodobé, kontinuální. Měsíční plány schvaluje zástupce ředitelky.

Týdenní plány časové koncepty konkrétních akcí i pedagogicko-výchovných činností pro jednotlivé výchovné skupiny. Vycházejí ze ŠVP a RPV. Každá vychovatelka dané výchovné skupiny předkládá týdenní plán ke schválení vedoucí vychovatelce. Týdenní plán je plánem otevřeným, dostupným.

Režim dne je součástí VŘ DM, je to časová osa denních pedagogicko-výchovných činností vychovatele s výchovnou skupinou, časový koncept denních činností žáků a studentů v DM.

Rozvrh služeb pedagogicko-výchovných pracovníků zpracovává vedoucí vychovatelka vždy na jeden měsíc. Schvaluje zástupce ředitelky.

3.6.2. Pedagogická dokumentace

Pedagogická dokumentace je dána platnou legislativní normou školského zákona.

Pedagogická dokumentace DM:

- Vnitřní řád DM
- Organizační řád DM
- Plány pedagogicko-výchovných a ostatních činností
- Deník výchovné skupiny
- Denní záznamy výchovné práce

Pedagogická dokumentace žáka, studenta:

- Osobní spis žáka
- Závazná přihláška
- Smlouva o ubytování
- Potvrzení o zákonném zástupci žáka
- Lékařské potvrzení o bezinfekčnosti
- Vyjádření zákonného zástupce žáka o příjezdech do DM
- Stanovisko studenta /studentky (ochrana osobních údajů)
- Potvrzení o návštěvě školy

4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z legislativních norem, kterými jsou § 16, odstavec 2 a 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborné a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhláška MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění účinném od 31. 8. 2017, vyhláška MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, která v § 3, odstavci 3, řeší počet žáků a studentů vyšších odborných škol se zdravotním postižením ve výchovné skupině v DM.

Školský zákon jednoznačně stanovuje princip práva na individuální přístup k žákům a ukládá brát ohled na vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. Jsou to tedy povinné podmínky vzdělávání. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve smyslu školského zákona žáci se zdravotním postižením a zdravotním nebo sociálním znevýhodněním.

4.1. Výchova a vzdělávání žáků, studentů se zdravotním a sociálním znevýhodněním

Při zajištění saturace individuálních potřeb žáků a studentů ve výchovném procesu v DM spolupracují vychovatelé se zákonnými zástupci žáků, s pedagogy a s výchovnými poradci škol, které tito žáci navštěvují. Vzdělávání a výchova žáků se sociálním znevýhodněním v DM vyžaduje vysokou potřebu spolupráce, kooperace a koordinace výchovy jedince s jeho rodinou.

Sociální znevýhodnění může u žáků a studentů signalizovat nízký zájem o vzdělávání, rizikové chování či předčasné odchody ze vzdělávacího procesu.

Prostředkem pro zvýšení aktivity ke vzdělání je motivace k učení, pozitivní, pomocné a podporující prostředí v DM i ve škole, a to s individuálním, diferencovaným přístupem se znalostí rámce a aspektů sociálního znevýhodnění. Nejvyšší pozornost je třeba věnovat žákům a studentům se sklony k rizikovému chování.

Pedagogicko-výchovní pracovníci identifikují a monitorují jednání a formy projevů těchto žáků a studentů. Povinností pedagogicko-výchovných pracovníků je také identifikace a monitoring školní úspěšnosti žáků a studentů. Identifikace školní neúspěšnosti je signálem k neodkladnému pedagogicko-výchovnému zásahu, k podpoře a motivaci studenta, řešení situace doučováním, pravidelnou, kontinuální přípravou na výuku ve škole s pomocí učitelů, vychovatelů i spolužáků.

4.2. Výchova a vzdělávání žáků, studentů se sociálně kulturními zvláštnostmi

Je spíše běžným jevem než výjimkou, že ve školských zařízeních jsou žáci i studenti cizinců či příslušníci etnických skupin žijících v ČR. Pedagogicko-výchovní pracovníci jsou v nelehkém postavení, jaký ideální model výchovného působení zvolit, aby dostal našim zákonným normám a také refletoval saturaci všech potřeb těchto žáků. Příslušníci každé kultury musí mít rovnoprávné postavení a měli by mít stejnou příležitost ke vzdělání a uplatnění v životě jako příslušníci jiných kultur. S narůstající migrací jsou otázky multikulturní výchovy stále aktuálnější a nezbytné.

Strategie pedagogicko-výchovného procesu:

- seznámení rodičů s VŘ DM, sociálním prostředím;
- začlenění žáka do standartní výchovné skupiny;
- komunikace časté frekvence;
- identifikace potřeb, jejich saturace;
- zapojení do volnočasových aktivit;
- akceptace socio-kulturních specifik;
- monitoring kvality života v DM.

Je nanejvýš nutné ve výchovném procesu věnovat pozornost některým důležitým aspektům z dané kultury jedince:

- komunikaci verbální a neverbální;
- odlišné společenské zvyky;

- postavení učitele, pedagoga ve společnosti;
- úcta a motivace ke vzdělání;
- úcta k autoritám;
- kult rodiny;
- pohostinnost;
- relativní samostatnost, relativní rozhodování;
- jazykový handicap;
- komunikace s rodiči, vliv rodiny.

4.3. Výchova a vzdělávání žáků, studentů mimořádně nadaných a talentovaných

Individuální přístup k mimořádně nadaným žákům a studentům má význam jak pro rozvoj jejich talentových dovedností, tak i význam společenský. Identifikace intelektově nadaných žáků je úkolem školy a ostatních vzdělávacích institucí. Mimořádně nadaní žáci se obecně projevují jako výrazné osobnosti. Ve výchovném procesu je důležité dát těmto talentovaným žákům prostor a příležitost prezentace jejich dovedností k získání jejich ocenění i v prostředí DM, prostředí nesoutěžním, prostředí jejich civilního života.

Základní metody pedagogicko-výchovné činnosti:

- podpora osobnostních dovedností;
- podpora rozhodovacích procesů;
- podpora vlastního „Já“;
- podpora motivace k naplnění osobních cílů;
- posilování osobních volných a dynamických vlastností;
- posilování emoční stability;
- eliminace negativní individuální zátěže;
- pomoc a podpora ke školní úspěšnosti;
- podpora vytváření vlastního hodnotového systému;
- podpora v sebepoznávání, sebereflexi, seberealizaci;
- podpora celostního rozvoje osobnosti;
- podpora ochrany zdraví.

5. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování ubytování

Přijímání, pobyt a ukončení vzdělávání žáků a studentů v DM jsou legislativně dány školským zákonem a vyhláškou MŠMT ČR č. 108/2005, Sb., o školských výchovných ubytovacích a zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Umístování žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol je v § 4, odstavci 1, 2, 3 a 4 této vyhlášky.

Do DM jsou přijímáni žáci a studenti, kteří v termínu stanoveném ředitelkou DM odevzdají přihlášku k ubytování na jeden školní rok. Jsou přijímáni i žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami, podle platných právních předpisů, v souladu s technickými limity a speciálními potřebami žáka, studenta. O umístění žáka, studenta na jeden školní rok rozhoduje ředitelka DM s podporou vyjádření PVK. Rozhodnutí je žadatelům posíláno písemně. Kritéria přijetí jsou součástí VŘ DM. Přijetím žáka, studenta vzniká možnost poskytování dalších služeb, které jsou upraveny smlouvou se splátkovým režimem úhrady za tyto služby ubytování, stravování. Rozmístování do jednotlivých pokojů jsou respektovány potřeby a přání žáka, studenta nebo jejich zákonných zástupců, do jednolůžkových pokojů jsou umístěni žáci a studenti se specifickými potřebami.

Na ubytování v DM není právní nárok, při přijímání se přihlíží ke specifickým potřebám žáka, studenta, sociálnímu, zdravotnímu, společenskému znevýhodnění, vzdálenosti jeho místa bydliště, dopravní obslužnosti. S koncem školního roku zaniká i nárok na ubytování.

Kritéria pro umístění na domově mládeže:

- žáci a studenti z dětských domovů;
- upřednostněni jsou žáci a studenti SŠ, SOŠ, SOU, VOŠ a jiných středních škol;
- oslabené rodinné zázemí (neúplné a sociálně slabé rodiny), žáci a studenti se zdravotním omezením;
- žáci a studenti pokračující v ubytování;
- vzdálenost od místa trvalého bydliště.

Nástup na DM je možný již den před zahájením školního roku. V tento den se mohou rodiče i žáci a studenti seznámit s prostředím DM, vnitřním řádem, vychovatelkami a informovat se o všem, co je ohledně ubytování zajímavá.

Ukončení ubytování pro žáka v průběhu školního roku vzniká:

- na písemnou žádost jeho zákonného zástupce;
- zanechání, nebo ukončení středního či vyššího odborného vzdělávání;
- při neplnění povinnosti úhrady plateb podle podepsané smlouvy;
- vyloučení z DM podle § 31školského zákona;
- při podmíněném vyloučení, vyloučení z DM se postupuje ve správním řízení v intencích školského zákona a jeho platných předpisů, VŘ DM.

6. Materiální podmínky

DM Lovosická

- Kapacita DM Lovosická je 322 míst.
- Ubytovací prostory jsou v budovách 02; 03.
- V budově 02 je 9 podlaží, je zde 69 dvoulůžkových pokojů a 34 pokojů jednolůžkových, všechny 1. kategorie.
- V budově 03 jsou ubytovaní žáci a studenti v 7 podlažích, je zde 71 dvoulůžkových a 8 jednolůžkových pokojů, všechny 1. kategorie.
- Ubytované žákyně a studentky mají k dispozici 15 společenských místností s televizemi a zařízenými kuchyňkami, ve kterých jsou lednice, mikrovlnné trouby, varné konvice, varné desky, trouby (trouby nejsou ve všech patrech).
- V přízemí DM je společenská místnost s klavírem, data projektorem, TV s CD přehrávačem.
- Ve vestibulu DM je PC místnost s 6 počítači s přístupem na internet.
- V 10. patře budovy 02 je knihovna s video přehrávačem stereo, PC s přístupem na internet.
- V budově 03 je zrcadlová tělocvična a fit-centrum, které je v pronájmu.
- V areálu DM je zrekonstruované multifunkční hřiště.
- DM poskytuje celodenní stravování formou výdeje.

DM Dittrichova

- Kapacita DM Dittrichova je 129 míst.
- Budova je 9 podlažní, z toho 5 podlaží slouží k ubytování, ve 24 dvoulůžkových pokojích a 27 třílůžkových pokojích. Pokoje jsou 1. kategorie.
- Jsou k dispozici dvě společenské místnosti, dvě zkušebny s klavíry, výtvarný ateliér, knihovna, multifunkční podkrovní společenská místnost, PC učebna s tiskárnou a s připojením na internet.
- V přízemí budovy je kuchyňka se standardním vybavením, v každém patře je k dispozici lednice, mikrovlnná trouba a varná konvice, DM poskytuje celodenní stravování z vlastní kuchyně.

- K relaxaci slouží ubytovaným také terasa situovaná do vnitrobloku.

Vybavení pokojů pro každého ubytovaného:

- lůžko, lůžkoviny, přehoz;
- psací stůl, židle;
- noční stolek, lampička;
- skříňka na osobní věci, zásuvková skříňka;
- odpadkový koš;
- hygienické zařízení.

DM je příspěvkovou organizací. Úplata za ubytování je stanovena vyhláškou 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních.

DM Lovosická - cena za lůžko ve dvoulůžkovém pokoji je 1 550,- Kč, cena za lůžko v jednolůžkovém pokoji je 1 600,- Kč.

DM Ditrichova - cena za lůžko ve dvojlůžkovém pokoji je 1 550,- Kč, cena za lůžko ve třílůžkovém pokoji je 1 450,- Kč.

Finanční limity na stravování jsou určeny podle vyhlášky č.107/2005.Sb., o školním stravování.

Cena za celodenní stravování v obou DM činí 90,- Kč/den:

- Snídaně 23,- Kč
- Oběd 32,- Kč
- Večeře 35,- Kč

Ve školním roce 2013/2014 byly za účelem úpravy a zlepšení prostředí obou DM, Lovosická i Ditrichova provedeny následující zásahy:

Objekt Lovosická

- malování v objektu školní jídelny;
- malování 187 pokojů;
- úprava společenské místnosti (vytvoření hudebního koutku);
- výměny podlahových krytin u vstupní haly;
- rekonstrukce skladu – příčky;

- výměna stropních osvětlení;
- zasíťování balkónů (ochrana proti holubům);
- opravy rozvodů vody;
- oprava všech hromosvodů;
- vytvoření nové travnaté plochy (odtěžení svahu);
- vytvoření nové studentské klubovny včetně vybavení;
- běžné drobné opravy pokojů;
- aktualizace cedulek informačního systému na dveřích i na info tabuli u vstupu;
- dovybavení kanceláří provozních zaměstnanců;
- likvidace vyřazeného nábytku dle likvidační komise;
- deratizace sklepních prostor;
- opravy klimatizačních jednotek;
- rekonstrukce 7. patra – opravy koupelen, nákup nového nábytku do všech pokojů, vymalování, kompletní zařízení společenské místnosti;
- propojení bývalého služebního bytu se společenskou místností – bourací práce;
- havarijní opravy kanalizace;
- obnova postelí, galerek, skříněk a konferenčních stolků;
- opravy elektrorozvodů;
- hydroizolace objektu;
- výměny žaluzií.

Objekt Dittrichova

- oprava hromosvodů;
- úpravy pokojů – malování;
- nákup nového konvektometru do školní kuchyně;
- oprava kouřovodů;
- drobné elektropráce;
- opravy kuchyňského výtahu;
- oprava omítek v patrech a vymalování skladu potravin;
- výměna stropních osvětlení.

7. Personální podmínky

Personální podmínky vzdělávání zásadně ovlivňují naplňování ŠVP DM a výsledky vzdělávání žáků a studentů. Kvalitní výchovnou a vzdělávací činnost zajišťují v DM především kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci.

Předpoklady pro výkon činnosti vychovatelů, pedagogů volného času a jejich další vzdělávání upravuje zákon číslo 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších změn.

Pedagogickými pracovníky v DM jsou vychovatelky a vedoucí vychovatelky, které řídí zástupce ředitele. Vedoucí vychovatelky a vychovatelky se vzájemně zastupují.

Na pracovišti DM Lovosická pracuje 10 vychovatelek, 1 hlavní vychovatelka a 3 noční pedagogičtí asistenti. Na pracovišti DM Dittrichova pracují 4 vychovatelky, 1 hlavní vychovatelka a 3 noční pedagogičtí asistenti.

Vychovatelky jsou iniciátorkami a průvodkyněmi žáků a studentů při volnočasových aktivitách, které přímo nebo nepřímo řídí, umožňují a hodnotí. Vychovatelky se snaží v žácích a studentech probouzet aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci. Podněcují a rozvíjí přirozenou zvědavost žáků a studentů, jejich chuť objevovat i odvahu projevit se. Tyto žádoucí projevy pak přiměřeně oceňují.

Profil vychovatelky domova mládeže:

- je organizačně zdatná;
- je komunikativní;
- má právní vědomí;
- má vysokou míru empatie, projevuje kladný vztah k žákům a studentům;
- vytváří příznivé klima, s žáky a studenty jedná pozitivně a v klidu;
- snaží se vybranými aktivitami vzbudit zájem žáků a studentů o určitou činnost, podporovat jejich sebevědomí;
- zná a sleduje trendy volnočasových aktivit;

- umí připravit a zorganizovat nabídku různých zájmových aktivit pro volný čas pro různé věkové skupiny;
- zná metodiku vedení zájmových činností a umí ji tvořivě aplikovat;
- je kreativní a pro své záměry dokáže získat široký okruh zájemců;
- zná a umí aplikovat pedagogické zásady výchovy mimo vyučování a psychologické zásady volnočasových aktivit;
- ovládá bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti;
- pravidelně se vzdělává.

Stálé úkoly vychovatele:

- plánování a příprava výchovných a aktivizačních činností;
- individuální a skupinové rozhovory;
- pedagogické působení individuální, skupinové;
- neformální debaty a diskuze;
- cílené pohovory;
- aktuální a příležitostné aktivity k uspokojení estetických potřeb osobních, i ke společnému prostředí;
- pravidelné aktivity k uspokojení základních potřeb;
- průběžné neformální působení, pomoc, podpora;
- ztotožnění se, empatie aktuální, cílená;
- ověřování, prověřování, kontrola, důvěra.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Pedagogická činnost vyžaduje celoživotní vzdělávání, obohacování a doplňování vědomostí, rozšiřování dovedností.

Při zvyšování kvalifikace se nejedná jen o rozšíření námětů zájmových aktivit, ale také o to, jak tyto činnosti navozovat a vést. Volnočasové aktivity založené převážně na dobrovolnosti účastníků vyžadují zvýšenou míru odborné připravenosti pedagogických pracovníků nejen na činnosti samé, ale také osobnostní vyzrálост a entusiasmus.

Povinností pedagogických pracovníků je dále se vzdělávat v akreditovaných kurzech i samostudiem. Další vzdělávání pedagogických pracovníků organizuje ředitel.

Vedení školy a DM klade velký důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je jednou z priorit ŠVP DM a personální práce na úseku výchovy mimo vyučování a je dlouhodobě plánováno. Pedagogičtí pracovníci využívají udělené studijní volno, dle § 24, odstavce 7, zákona o pedagogických pracovnících, k samostudiu a vzdělávání, dle studijního zájmu pedagogického pracovníka a dle potřeb a rozvrhu školy s určeným výstupem. Jsou tak naplňována práva a povinnosti pedagogických pracovníků na DVPP po dobu pedagogické činnosti. Vědomosti a kompetence z DVPP budou pedagogičtí pracovníci využívat při výchově a vzdělávání. Pracovní doba pedagogických i nepedagogických pracovníků se řídí zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Interní vzdělávání: skupinové

Externí vzdělávání: individuální

Pracovníků: pedagogických
nepedagogických

Vzdělávání pedagogických pracovníků interní:

- intervize - individuální
- moduly - skupinové 1/ Ochrana zdraví
2/ Interpersonální komunikace
3/ Psychologické aspekty výchovy ve volném čase
4/ Výchova ve volném čase
5/ Poradenské služby pro děti a mládež
6/ Výchovné poradenství v ubytovacích zařízeních

Cíl: rozšíření pedagogicko-výchovných dovedností

Formát: interaktivní semináře
sebereflexe

Výstupy: sebezkušenostní interakce
interiorizace s cílem aplikace do PVP a PV činností

Vzdělávání pedagogických pracovníků externí:

Individuální - orientace podle osobnostních předpokladů a zájmů;

orientace podle spolupráce v projektech a ostatních činnostech.

Vzdělávání nepedagogických pracovníků externí:

- individuální podle profesního zaměření;
- individuální podle osobního zájmu a zálib.

8. Popis ekonomických podmínek

Finanční zabezpečení činnosti DM je zajišťováno zřizovatelem formou příspěvku na provoz, pro který je každoročně stanoven normativ na ubytovaného a stravovaného žáka. Financování škol a školských zařízení je uzákoněno v § 160 až 163 školského zákona. Řídí se i dalšími zákonnými postupy a vnitřními předpisy ředitele školy. Ekonomické podmínky, zdroje a jejich výše se mění, mohou se měnit i výše úplat za školské služby ubytování a stravování.

Výše úplaty za školské služby ubytování je v souladu s vyhláškou MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, § 5, ve znění pozdějších předpisů.

Druhým finančním zdrojem pro financování činnosti DM je doplňková činnost školy, na které se DM velmi významně podílí. Dominantní doplňkovou činností DM je komerční ubytování a stravování.

Výše úplaty za školské služby ubytování je v souladu s § 5 vyhlášky MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. DM je pro stanovení výše úplaty zařazen do I. kategorie. Výši úplaty za ubytování žáků v DM stanovuje ředitel školy s přihlédnutím k vybavení DM a k úrovni poskytovaných služeb.

9. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví:

DM nese zodpovědnost za bezpečnost a dodržování hygienických předpisů ubytovaných. Na začátku školního roku jsou všechny ubytované seznámeny s bezpečnostními a hygienickými pravidly, které musí každá dodržovat. Poučení je provedeno a potvrzeno podpisem při přijímání žáků a studentů na DM, poté založeno v pedagogické dokumentaci DM.

Bezpečnostní zásady pro ubytované:

- ubytování se musí řídit vnitřním řádem DM;
- platí zákaz kouření, požívání alkoholických nápojů a požívání drog v budově DM;
- platí zákaz nošení živých zvířat do DM;
- není možné používat v pokoji svíčky a jiný otevřený oheň;
- platí zákaz vyklánění z oken;
- po 19:30 hod. mohou žákyně a studentky opustit DM jen se svolením vychovatele;
- dodržování nočního klidu a doby návratu z vycházek;
- udržování pořádku a čistoty na pokoji;
- při odjezdu z DM je nutné uklidit pokoj, osobní věci, potraviny a vynést odpadkový koš;
- při používání vlastních el. spotřebičů je nutná elektrovizita (každý rok);
- v kuchyňce je nutné dodržovat pořádek a dbát na bezpečnost;
- v případě nemoci a úrazu je nutné ihned informovat vychovatelky;
- v případě dlouhodobějšího onemocnění je žákyně povinna opustit DM;
- návštěvy na DM mohou přijít pouze se svolením vychovatele;
- v případě ohrožení je nutné znát telefonní čísla:
 - **112** – Integrovaný záchranný systém
 - **150** – Hasiči
 - **155** – Záchraná služba
 - **156** – Městská policie
 - **158** – Policie ČR

Ubytování je v souladu s vyhláškou MZ č.108/2001, Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na prostory a provoz zařízení.

Oba domovy zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví ubytovaných žákyň a studentek podle vyhlášky č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení objektů pro výchovu a vzdělávání dětí a mládeže.

Bezpečnost ve všech využívaných prostorách domovů je zajištěna:

- Vnitřním řádem DM
- Režimem dne
- Provozními řády

10. Hodnocení v Domově mládeže Lovosická

10.1. Hodnocení domova mládeže

V DM je realizována evaluace průběhu a výsledků výchovně vzdělávací činnosti formou autoevaluace (vlastní hodnocení školy) a externí evaluace (hodnocení jinými oprávněnými orgány jako je ČŠI, zřizovatel atd.). Vlastní hodnocení ŠVP DM, vychází ze školského zákona § 12 a je upřesněno prováděcí vyhláškou MŠMT č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, v platném znění, část čtvrtá, § 8 a § 9.

Zjišťování informací provádí DM různými prostředky - pozorováním, hospitací, rozhovorem, dotazníkem, anketou, rozborem dokumentace, testováním, workshopem aj. Během procesu vlastního hodnocení DM systematicky získává a analyzuje podklady zahrnující i zpětnou vazbu od řady zúčastněných. Tento proces by měl přinést výstupy, které napomáhají zařízení efektivně zaměřit plánování svých aktivit tak, aby vedly ke zlepšování.

Hlavní oblasti vlastního hodnocení ŠVP DM:

- podmínky ke vzdělávání, včetně personálních a bezpečnostních;
- průběh vzdělávání se zaměřením na zájmové vzdělávání;
- podpora školského zařízení (domov mládeže, školní jídelna) žákům, vliv vzájemných vztahů školského zařízení, žáků, rodičů atd.;
- výsledky vzdělávání žáků;
- řízení školského zařízení, personální práce;
- další vzdělávání pedagogických pracovníků;
- úroveň výsledků práce školského zařízení (domov mládeže a školní jídelna), zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Formy procesů autoevaluace

Individuální – každý vychovatel průběžně hodnotí vlastní výchovně vzdělávací činnost a snaží se o její sebereflexi, což vede k hledání nových metod a forem výchovně vzdělávací činnosti a k dosahování kvalitnějších výsledků vzdělávání.

Týmová – kolektiv vychovatelek hodnotí svou činnost i činnost ostatních vzhledem k vytyčeným cílům vzdělávání.

Vedení DM – prostřednictvím pozorování, hospitací, kontrol pedagogicko-výchovného procesu vedení zjišťuje a vyhodnocuje, jak jsou naplňovány a splněny vytyčené cíle a jak tedy v konečném obraze DM plní své poslání.

Formy procesů externí evaluace

Zpětná vazba na základě vnější evaluace (ČSI, zřizovatel, KHS, zákonní zástupci nezletilých žáků, žáci, absolventi, sociální partneři, zjištění jak domov mládeže vnímá veřejnost v okolí domova mládeže, srovnání s dalšími domovy mládeže atd.).

Cíle autoevaluace

Hlavním cílem autoevaluace DM je zlepšení kvality pedagogické práce, ale také její atraktivity. Vlastní hodnocení by mělo poskytnout odpověď na tyto otázky:

Jak se nám daří plnit stanovené cíle?

Jaké jsou naše silné a slabé stránky?

Jak účinná jsou přijímaná opatření?

Autoevaluace ŠVP DM se zaměřuje na:

- cíle, které jsou stanoveny v ŠVP DM, jejich reálnost, důležitost, smysluplnost, hodnotitelnost a termínovanost;
- posouzení jakým způsobem jsou dané cíle plněny;
- oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit (silné a slabé stránky), včetně návrhu příslušných opatření k dosažení pozitivních změn.

Oblasti autoevaluace:

- prostorové možnosti domova mládeže; komplexní vybavenost, ubytovací prostory,
- jídelna, sociální zařízení atd.;
- vybavenost pro volný čas - klubovna, posilovna, tělocvična, kuchyňka atd.;
- vybavenost pro sebevzdělávání - počítačová učebna, studovny, využití audiovizuální
- techniky
- působení činností a vychovatelů na žáky, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, úklid,

- hygiena;
- opatření technická, organizační a výchovná; prevence rizik

10.2. Sebereflexe a autoevaluace pedagogických pracovníků

Pro efektivní práci DM je důležité vytvářet u pedagogických pracovníků jasné povědomí společných cílů a jejich smyslu. Významné je navození potřeby sdílení zodpovědnosti za trvalé zdokonalování, podpořené systematickou kontrolou všech hledisek pedagogické práce a plánováním jejího dalšího zkvalitňování.

Hlavním smyslem profesního hodnocení pedagogů je především prostřednictvím jejich odborného rozvoje soustavně zlepšovat výsledky všech žáků a studentů.

Sebehodnocení pedagogických pracovníků je nejen nedílnou součástí procesu hodnocení. Je současně i jednou z významných kompetencí, kterou by pedagogové měli získat a používat.

Individuálnímu profesnímu rozvoji každého pedagoga by mělo napomáhat hodnocení, které si provádí sám nebo je hodnocen vedením školy. Profesní hodnocení pedagoga vede k sebereflexi a je impulsem k seberozvoji, který sleduje vytýčené cíle. Je to metoda hodnocení zaměřená na budoucnost, je jí využito v zájmu dalšího rozvoje pracovníka, zkvalitnění práce a zlepšení pracovního výkonu.

Pokud by evaluace pedagogických pracovníků neměla vliv na jejich profesní a odborný rozvoj, mohlo by se z ní stát jen další „papírování“, které si vychovatelky a vedení školy odbydou a dál už mu nemusejí věnovat pozornost.

Sebereflexe by měla obsahovat tyto okruhy:

- **pracovní úkoly a kompetence** - slouží k zamyšlení, zda jsou v souladu s popisem práce, sleduje se, co je v souladu a co chybí, popř. přebývá...
- **dosavadní cíle** - stanovené cíle a jejich plnění, překážky při plnění cílů, byly cíle správně stanoveny, došlo k jejich korekci a proč

- **silné stránky a slabé stránky** - největší úspěchy/neúspěchy a jejich příčiny, otázky - co z mé práce mě nejvíce baví, nebaví a proč, co mi nejvíce ztěžuje práci, co se mi podařilo a co ne;
- **vzdělávání a samostudium** - oblasti samostudia, oblasti, ve kterých se chce zaměstnanec dál vzdělávat, plánovaný kariérní postup;
- **plánované cíle** - cíle pro další období hodnocení, co nebo kdo by mohl pomoci při jejich dosahování;
- **podmínky pro práci** – co práci usnadňuje/ztěžuje, možnosti nápravy;
- **silné a slabé stránky DM** - návrhy ke zlepšení kvality DM, osobní příspěví k plnění cílů DM.

10.3. Hodnocení žáků a studentů

Mezi formy, které jsou využívány, patří běžné slovní hodnocení dosud většinou využíváné ve školských zařízeních. V souladu s cíli vzdělávání DM by se mělo zaměřovat na široké spektrum projevů žáka v oblasti poznávací, činnostní a hodnotové. Při hodnocení by se měli pedagogicko-výchovní pracovníci zaměřit zejména na:

- míru a kvalitu osvojených poznatků, dovedností;
- vývoj školních výsledků;
- ovládnutí základních komunikačních prostředků;
- využívání získaných vědomostí a dovedností;
- projevy samostatného myšlení a tvořivosti;
- ovládnutí vzdělávacích postupů a způsoby samostatné práce;
- chápání, porozumění a utváření kritérií k rozeznávání dobrých a špatných názorů, postojů a činů;
- projevy a vlastnosti žáka.

Závěrečná ustanovení

Tento Školní vzdělávací program je výsledkem spolupráce, kooperace a konzultací týmu pracovníků DM Lovosická Praha 9 a Dittrichova Praha 2. Je výsledkem stanovení si společných cílů pedagogických pracovníků i ostatních. Je výsledkem prezentace změny v pedagogicko-výchovné práci DM, přístupu k pedagogicko-výchovnému procesu, je volbou pro budování demokratického vztahu k žákům a studentům, je snahou o přijetí kontinuálního interního vzdělávání, o zvyšování profesionálních úrovní a rozšiřování profesních kompetencí. Přijímáme tento program také jako možnost a prostředek k sebereflexi, sebehodnocení a jako východisko pro identifikaci další změny.

Praze dne: 1.2.2018

Mgr. Lada Sojková, ředitelka DM